

TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET VUODELLE 2017

Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.12.2016 § 134 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2017–2019. Talousarvion täytäntöönpanosta ja noudattamisesta kunnanhallitus antaa seuraavat ohjeet.

1. Talousarvio ja kunnan taloudellinen tilanne

Taloussuunnitelma on laadittu Kuntaliiton keväällä 2011 julkaiseman "Kunnan ja kuntayhtymän talousarvio- ja suunnitelma" –suosituksen mukaisesti.

Vuoden 2017 talousarvio on noin 0,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaikkia talousarvion toteutumiseen osallistuvia tahoja kehoitetaan toimimaan kustannustehokkaasti ja taloudellisesti.

2. Talousarvion sitovuus

Valtuuston hyväksymään talousarvioon sisältyy toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota.

Käyttötalouden tehtäväkohtaiset bruttomääräiset sitovat määrärahat ovat:

- Toimintatulot
- Toimintakulut

Nettomääräisiä tehtäväkohtaisia sitovia määrärahoja ovat:

- Toimintakate (netto)

Nettoperiaate on voimassa ateriapalvelujen ja vesihuollon tehtävissä, joissa toimintatuottojen lisäyksellä tulee kattaa tarvittava kulujen lisäys.

Investoinneissa määrärahat ovat sitovia hankekohtaisesti yli 150.000 euron hankkeissa. Pienemmät hankkeet ovat sitovia taseen pysyvien vastavien "Aineelliset hyödykkeet" ryhmän omaisuuslajien mukaisesti.

Tuloslaskelmassa sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoituskulut ja -tuotot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot.

Rahoituslaskelmassa sitovia eriä ovat antolainauksen muutokset, lainakannan muutokset ja oman pääoman muutos.

3. Tilirakenne

Tilijärjestelmä vuodelle 2017 (talousarviorakenne/osastokartta ja tilikartta) sisältyvät toimialueille jaettavaan talousarvion liitekirjaan.

Ske 1V

Tiliöinnissä on noudatettava Kuntaliiton tililuettelomallia sekä taloushallinnon ja/tai Kuhilas Oy:n laatimia tiliöintiohjeita.

4. Talousarvion liitekirja

Toimialueille jaettuun talousarvion liitekirjaan sisältyy tositteiden tiliöinnissä tarvittavat seuraavat tiedot:

- Osastokartta
 - Käyttötalous
 - Investoinnit
 - Rahoitus
 - Tase
- Kustannuspaikat
- Tunnisteet
- Tilikartat
 - Käyttötalous (K)
- ALV-kantatunnukset

5. Tilivelvolliset

Tilivelvollisia vuonna 2017 ovat:

Luottamushenkilöt:

Tarkastuslautakunnan jäsenet
Kunnanhallituksen jäsenet
Keskusvaalilautakunnan jäsenet
Sosiaalilautakunnan jäsenet
Sivistyslautakunnan jäsenet
Teknisen lautakunnan jäsenet

Viranhaltijat:

Kunnanjohtaja
Hallintojohtaja
Sosiaalijohtaja
Rehtori
Tekninen johtaja

6. Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet muodostavat valtuuston vahvistaman osan talousarvion toiminnallisesta sisällöstä. Kunnan toiminnassa ja talousenhoidossa on noudatettava talousarviossa vahvistettuja tavoitteita.

Toimialojen tulee omissa käyttösuunnitelmissaan varmistaa toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen.

She *S.V.*

7. Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen tulee laatia käyttösuunnitelma, joka hyväksytään toimielimen ensimmäisessä kokouksessa vuonna 2017. Käyttösuunnitelman avulla toimialojen tulee panna täytäntöön valtuuston hyväksymä talousarvio. Käyttösuunnitelman laadinnassa on huomioitava tässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa kunnanhallituksen antamat ohjeet.

Käyttösuunnitelmassa tulee varmistaa, että toimintaan varatut määrärahat riittävät valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteuttamiseen sekä muiden taloudellisten velvoitteiden hoitamiseen.

8. Saneeraussuunnitelma ja talouden tasapainotus

Kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 17.12.2014 toiminnan ja talouden saneerausohjelman. Saneerausohjelmaa noudatetaan myös vuonna 2017 valtuuston 17.12.2014 tekemän päätöksen mukaisesti.

9. Talousarvioraportointi ja talousarviomuutokset

Talousarvion toteutumisesta laaditaan osavuosikatsaus 30.6. ajankohdan mukaisesti. Raportti esitetään kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle. Osavuosiraportissa käsitellään tehtäväkohtaisesti toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumaa. Raporttiin sisältyvät myös tulos- ja rahoituslaskelman tiedot.

Raportissa tulee arvioida myös koko vuoden toteutumaa ja mahdolliset poikkeamat ja talousarviomuutokset suunnitelmasta. Talousarviovuoden aikana tapahtuvista merkittävistä poikkeamista tulee toimialajohtajien ja lautakuntien raportoida välittömästi kunnanjohtajalle ja kunnanhallitukselle.

Toimialueiden tulee huomioida osavuosikatsauksen laadinta ja käsittely omien lautakuntiensa kokousaikatauluja suunnitellessaan.

Talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena. Mikäli talousarvio uhkaa ylittyä, on ryhdyttävä toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi. Ennen talousarviomuutosesityksen tekemistä on myös etsittävä säästöjä kyseisen toimialueen tehtävistä ja toiminnoista. Ensisijaisesti mahdolliset ylitykset tulee kattaa toimialan sisältä.

Poikkeaminen ja muutostarve koskevat sekä määrärahoja, tuloarvioita että toiminnallisia tavoitteita. Talousarviomuutoksen yhteydessä on esitettävä selvitys määrärahamuutoksen vaikutuksesta tuloarvioon ja toiminnallisiin tavoitteisiin. Talousarviomuutos on aina perusteltava. Perusperiaate on, että talousarviovuoden aikana ei hyväksytä enää lisämenoja, ellei kyseessä ole erittäin perusteltu lakisääteinen meno.

Kaikki talousarviomuutosesitykset on saatettava kunnanvaltuuston käsitteilyyn talousarviovuoden aikana.

Vuoden 2017 aikana talouden seuranta kehitetään. Tavoitteena on pysyä ennakoimaan vuoden 2017 talousarvion toteutumista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Laajan 30.6. tilanteen perusteella laadittavan osa-

vuosikatsauksen lisäksi kunnanhallitukselle ja lautakunnille raportoidaan käyttötalouden tuloslaskelman toteutumisesta kuukausittain.

10. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kunnanvaltuusto hyväksyi 16.12.2013 § 74 Kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita tarkennetaan uuden Kuntalain voimaan tulon jälkeen.

Tilinpäätöksen yhteydessä toimialojen tulee laatia raportti tilikauden 2017 aikana toteutetusta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

11. Henkilöstö, virkojen ja toimien muutokset

Henkilöstöä koskevissa asioissa noudatetaan kunnanvaltuuston 17.12.2012 § 51 hyväksymää ja kunnanhallituksen 27.6.2016 § 61 päivittämää henkilöstöohjelmaa. Vuoden 2017 aikana henkilöstöohjelmaan mahdollisesti tehtävät muutokset ja/tai päivitykset tulee myös huomioida tilikauden aikana henkilöstöhallinnossa.

Henkilöstöhallinnossa tulee noudattaa myös kunnanhallituksen 14.12.2015 § 151 hyväksymää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa.

12. Palkkatyöllistäminen ja kesänuoret

Palkkatukityöllistämiseen ovat hallintokunnat esittäneet tarvittavat määrärahat omilla kustannuspaikoillaan.

Palkkatukityöllistettyjä on vuositasolla noin 3-5 henkilöä. Palkkatukityöllistämiseen varattuun määrärahaan voi vaikuttaa valtiolta tulevat velvoitetyöllistettävät.

Kesänuorien työharjoittelun hakuaika on keväällä ja nuoret työllistetään touko-syyskuun aikana kunnan eri toimialojen työtehtäviin tai välitetään yksityishenkilöiden ja yritysten palvelukseen. Etusijalla ovat yksityiset ja yritykset.

13. Investoinnit ja kalusto-, irtaimisto- ja tarvikehankinnat

Investointiosaan kirjataan 10.000 € ylittävät kalustohankinnat ja rakentamiskustannukset kunnanvaltuuston 17.12.2012 § 50 hyväksymän pienhankinta / aktivointirajan mukaisesti. Pienhankinta / aktivointirajan alittavat hankinnat merkitään käyttötalouden kertamenoksi.

Investointiosaan kirjatusta hankinnoista tehdään poistosuunnitelman mukaiset poistot. Käyttöomaisuuskirjanpidosta poistetaan kertapoistona kaikki omaisuuserät, joiden jäljellä oleva hankinta-arvo on alle 1.000 €.

Käyttöomaisuuteen kirjattavat irtaimisto- ja tarvikehankinnat on suoritettava kunnanhallituksen 6.8.2012 § 85 hyväksymän hankintaohjeen mukaisesti.

Stee 1.U

Tuusniemen kunta on osakkaana IS-Hankinta Oy:ssä ja kaikki hankinnat tulee suorittaa IS-Hankinta Oy:n sopimustoimittajilta. Myös investointeihin liittyvien hankintojen yhteydessä on huomioitava IS-Hankinnan kanssa tehty sopimus.

14. Irtaimistokirjanpito, irtaimiston poisto ja myynti

Poiston alaisen käyttöomaisuusrekisterin lisäksi kunnan omistuksessa olevasta irtaimistosta ja kalustosta tulee pitää erillistä irtaimistoluetteloa, johon merkitään uudet kalusto- ja laitehankinnat sekä käytöstä poistetut kalusteet ja laitteen. Irtaimisto ja kalusto on inventoitava vuosittain.

Irtaimistoluetteloon tulee merkitä ne kalusto- ja laitehankinnat, joiden hankintahinta jää alle pienhankinta / aktivointirajan, mutta jonka taloudellinen käyttöikä on yli kolme vuotta ja/tai arvo yli 500 €.

Käytöstä poistetun irtaimiston ja kaluston huutokaupan järjestää tarvittavin väliajoin tekninen toimi.

15. Maksuvalmius

Maksuvalmiuden seuranta tulee olla ajantasaista ja toteutua taloushallinnon päivittäisten toimintojen yhteydessä. Maksuvalmiuteen vaikuttavat suuret ja huomattavat kulu- ja/tai tuottoerät tulee ilmoittaa hallintojohtajalle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Maksuvalmiuden seurannassa tulee huomioida investointisuunnitelma, jota tulee päivittää sitä mukaan kun hankesuunnitelmat ja kustannusarviot täsmentyvät ja valmistuvat.

Maksuvalmiuden kehittyminen käsitellään osavuosisiraportissa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.12.2016 § 134 talousarvion yhteydessä 1,5 milj. €:n lainanoton ja antoi valtuudet kunnanhallitukselle lainanottoon. Lainaa ei kuitenkaan oteta enempää kuin on tarpeen.

16. Sijoitustoiminnan perusteet

Kunnan varojen sijoitustoiminnassa noudatetaan kunnanvaltuuston 12.11.2003 § 40 hyväksymiä sijoitustoiminnan perusteita.

17. Kassatoiminnot (alilittäjät)

Toimialueilla on käytössä seuraavat käteiskassat:

- Keskushallinto; keskuskeittiö
- Sosiaalitoimi; toimintakeskus
- Sivistystoimi; yhtenäiskoulu/lukio ja satamapaviljonki

Käteiskassojen (altilittäjien) vastuuhenkilöt, käyttötarkoitus ja euromääräinen yläraja määritellään tämän ohjeen viimeisellä sivulla. Käteiskassat tulee tilittää kuukausittain, viimeistään kuitenkin kassalle määritellyn ylärajan täyttyessä.

Käteiskassojen (altilittäjien) sisäinen tarkastus tulee suorittaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen mukaisesti.

18. Laskutus ja saatavien perintä (myyntilaskutus)

Kunnan saatavat tulee laskuttaa ja periä viipymättä laskutusperusteiden täytyttyä. Laskutuksessa ja perinnässä tulee noudattaa lakia, perintäohjeita ja ottaa huomioon hyvän kauppataidan ja asiakaspalvelun vaatimukset.

Laskutukset on suoritettava vahvistettujen maksujen, taksojen, hinnoitteluperusteiden, päätösten tai sopimusten perusteella.

Avoimena olevasta erääntyneestä saatavasta lähetetään yksi perintätöimiston leimalla varustettu muistutuslasku. Mikäli saatavasta ei saada suoritusta, siirretään saatava perintätöimiston perittäväksi. Ulosottokelpoiset saatavat lähetetään suoraan ulosottoon.

Saatavien seurannassa tulee kiinnittää huomiota kunnan palveluksessa olevien henkilöiden laskuihin. Kunnan palveluksessa olevilla henkilöillä ei saa olla avoimena erääntyneitä laskuja. Avoimena olevat erääntyneet laskut tulee periä suoraan palkasta. Kunnalla on yksipuoleinen oikeus periä saatavansa omalta henkilökunnaltaan. Mikäli avoimia laskuja on huomattava summa, on asianmukaista sopia ko. työntekijän kanssa maksujärjestelyistä.

19. Ostolaskujen käsittely

Vuoden 2017 ostolaskut käsitellään sähköisesti Workflow-järjestelmällä. Ostolaskut tulee pyytää ensisijaisesti sähköisenä laskuna.

Ostolaskujen asiatarastukset ja hyväksymiset suorittavat toimialojen nimeämät ja lautakuntien hyväksymät viran- ja toimenhaltijat. Toimialueiden tulee nimetä ostolaskujen asiatarastajat ja hyväksyjät vuosittain.

Yleishyväksyjä kaikkien hallintokuntien ostolaskujen osalta ovat kunnanjohtaja ja hallintojohtaja. Mikäli toimialueen nimeämä hyväksyjä on poissa, yleishyväksyjä hyväksyy kyseisen toimialueen ostolaskut.

Ostolaskujen asiatarastajan tulee tarkastaa, että lasku täyttää ostolaskulle määritellyt vaatimukset sekä arvonlisäveron tiedot. Hyväksyjän tulee vielä tarkastaa tiliöintitiedot ja arvonlisäveron oikeellisuus. Laskujen tiliöinnin oikeellisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Hyväksyjien tulee kiinnittää huomiota siihen, että he hyväksyvät vain oman toimialansa laskuja.

Ostolaskut tulee käsitellä viivytyksittä siten, että viivästysseuraamuksilta vältytään. Ostolaskujen käsittelyssä tulee noudattaa taloustoimen/Kuhilas Oy:n antamia tarkempia ohjeita. Ostolaskut menevät maksuun eräpäivänä.

SKK TV

20. Vieraanvaraisuus ja huomionosoitukset

Tavanomainen vieraanvaraisuus ja huomionosoitukset sisältyvät toimialueiden tehtäväkohtaisiin määrärahoihin. Liike- ja mainoslahjoihin on varattu määräraha keskushallinnon tehtävään kuntamarkkinointi.

Suhdetoiminnassa ja kunnan edustamisessa on noudatettava kohtuullista ja tavanomaista vieraanvaraisuutta.

Merkkipäivien ym. tilaisuuksien yhteydessä annettavien muistamisen ja lahjojen hankinnassa ja antamisessa noudatetaan kunnanvaltuuston 17.12.2012 § 51 hyväksymää ja kunnanhallituksen 27.6.2016 § 61 päivittämää henkilöstöohjelmaa.

21. Kunnan myöntämät avustukset

Kunnan eri avustuksia (toiminta-, kohde- ja kunnossapitoavustus) myöntävät eri toimialat. Mikään järjestö tai yhteisö ei kuitenkaan voi saada avustusta samaan toimintaan kahdelta eri toimialalta.

Elinkeinotoimintaan liittyvät yritysavustukset myöntää Tuusniemen Teollisuus Oy. Tuusniemen Kehittämissätiö myöntää järjestöavustuksia.

Kunnan toimielimillä on oikeus tarkastaa avustuksen saajan varainkäyttö ja siihen liittyvät asiakirjat. Avustuksen saavan järjestön tai yhteisön tulee toimittaa toiminta- ja tiliselvitys avustuksena saatujen varojen käytöstä seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

22. Päivärahat ja matkakorvaukset v. 2017

Virkaehtosopimuksen mukaiset matkakorvaukset ja päivärahat maksetaan 1.1.2017 voimaan tulleiden maksutaksojen mukaisesti.

Matkalasku tulee laatia sähköisesti Populus-järjestelmän sähköiselle lomakkeelle. Matkalasku on laadittava ilman tarpeettomia viivytyksiä.

Ansionmenetykskorvausten hakemisessa on huomioitava 6 kk:n määräaika. Palkkiosäännön mukaan luottamushenkilöiden ansionmenetykskorvausten vanhenemisaika on 6 kk.

23. Sähköiset lomakkeet ja asiakirjat

Lomakkeita ja muita asiakirjoja löytyy sähköisessä muodossa verkkopalvelimen Tuubi (T) \ Ilmoitustaulu \ Lomakkeet- ja ohjeet -kansioista.

Valtaosa henkilöstöhallinnon lomakkeista on Populus-järjestelmän sähköisiä lomakkeita, joilla haetaan esimerkiksi keskeytykset (lomat, koulutukset,

Stk 1. V

virravapaat, sairauspoissaolot jne.) ja ilmoitetaan pankkiyhteystietojen muutokset. Populuksen käyttöohje on jaettu henkilöstölle ja Populuksen käytöstä järjestetään lisäkoulutusta alkuvuodesta 2017.

24. Kunnan markkinointi ja viestintä

Kunnan virallisessa tiedottamisessa, viestinnässä ja markkinoinnissa tulee noudattaa kunnanhallituksen 28.5.2012 § 59 hyväksymää Markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa sekä kunnanvaltuuston 28.1.2014 § 24 tekemää päätöstä koskien kunnan ilmoituksia ja valtuuston kokouksista yleisesti annettavaa tietoa.

25. Ohjeiden tarkentaminen ja soveltaminen

Tarvittaessa talousarvion täytäntöönpano-ohjeistusta täydennetään ja tarkennetaan virastotyönä talousarviovuoden aikana.

Tarkennuksista ja täydentävistä toimenpiteistä raportoidaan kunnanhallitukselle osavuosisikatsausten yhteydessä.

Kunnanjohtaja ja hallintojohtaja voivat antaa näiden ohjeiden soveltamiseen liittyviä tarkentavia ohjeita.

Handwritten signature and initials in blue ink, likely representing the official approval of the document.

TUUSNIEMEN KUNNAN KÄTEISKASSAT / ALITILITTÄJÄT 1.1.2017

Kassan sijainti	Vastuuhenkilö / kassan tilittäjät	Kassatehtävät	Kassan yläraja	Huomautukset
Keskuskeittiö	Ravitsemuspäällikkö - ravitsemuspäällikkö tai hän sen sijaisensa	Keskuskeittiön ateriakorttien myyminen ja vierasateriamaksujen vastaanottaminen sekä välipalalippujen myynti.	300,00	
Toimintakeskus / työ- toiminta	Johtava ohjaaja - johtava ohjaaja tai hä- nen sijaisensa	Työtoiminnan tuotteiden myyntituottojen vastaanottaminen	200,00	Kassassa ei ole maksu- päätöspalvelua.
Turulan koulukeskus / yläkoulu ja lukio	Lukion ja yläkoulun rehtori - koulusihteeri	Kuntosalin maksujen vastaanottaminen. Palvelu-/koulukeskuksen aterialippujen myyminen, kunnan muiden maksujen vas- taanottaminen. Postiennakko- ja rahti- maksujen maksaminen sekä avainpanti- en takaisin maksaminen.	400,00	
Satamapaviljonki	Vapaa-aikasihteeri - kesänuoret	Vierasvenesatama-, karavaanialue- ja pyykkitupamaksujen vastaanottaminen	100,00	Kassassa on käytössä maksupäätelaite, joka sisältää Luottokunnan palvelun.

KÄYTTÖSUUNNITELMA VUODELLE 2017

Toimiala: Keskushallinto

Vastuu- yksikön nro	Tehtäväalue	Talousarvio 2017 TOIMINTAKULUT	Talousarvio 2017 TOIMINTATUOTOT	Toiminnan vastuuhenkilö	Tilivelvollinen
101	Tarkastuslautakunta	-12 950		hallintojohtaja	tarkastuslautakunnan jäsenet
102	Kunnanvaltuusto	-39 830		hallintojohtaja	kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
130	Kunnanhallitus	-274508		kunnanjohtaja	kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
130	Keskushallinto	-143720	153366	hallintojohtaja	hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
140	Elinkeinotoimi ja kehittämispalvelut	-319 300		kunnanjohtaja (kp 1400-1402)	kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
150	Henkilöstöhallinto	-136320	25000	hallintojohtaja	hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
160	Ateriapalvelut	-641727	768100	ravitsemuspäällikkö	hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
170	Talous- ja tietohallinto	-524460	434936	hallintojohtaja	hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
180	Työllistäminen	-29350	15000	hallintojohtaja	hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
190	Muu keskus- ja yleishallinto	-19700	3741	hallintojohtaja	hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet
YHTEENSÄ		-2 141 865	1 400 143		

Tuusniemellä 4.1.2017

Nina Kivi
vs.hallintojohtaja

Khall 16.1.2017 § 4

SK

TUUSNIEMEN KUNTA

Keskushallinnon asiatarkastajat ja hyväksyjät 1.1.2017 alkaen

KÄYTTÖTALOUS	Kustannus- paikka	Tunniste	Asiatarkastajat ja hyväksyjät	
KESKUSVAALILAUTAKUNTA				
VAALIT			Asiatarkastajat: hallintojohtaja ja toimistosihteeri Hyväksyjä: kunnanjohtaja	
Keskusvaalilautakunta				
Eduskuntavaalit	1001			
Kunnallisvaalit	1002			
Presidentinvaalit	1003			
Kansanäänestys	1004			
EU-vaalit	1005			
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
TILINTARKASTUS			Asiatarkastaja: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja	
Tilintarkastus	1010			
KUNNANVALTUUSTO			Asiatarkastajat: hallintojohtaja, toimistosihteeri Hyväksyjät: kunnanjohtaja, hallintojohtaja	
Kunnanvaltuusto	1012			
ELINKEINOTOIMI JA KEHITTÄMISPALVELUT			Asiatarkastajat: kunnanjohtaja ja hallintojohtaja Hyväksyjä: hallintojohtaja	
Elinkeinojen kehittäminen	1400			
Seudullinen yhteistyö	1401			
Kuntamarkkinointi	1402			

Khall 16.1.2017 f 5

SCA T.U

	Kustannus- paikka	Tunniste	Asiastarkastajat ja hyväksyjät
KUNNANHALLITUS			
KESKUSHALLINTO			Asiastarkastaja: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Kunnanhallitus / kunnanjohtaja	1301		
Toimikunnat	1302		
Suhteitoiminta	1303		
Avustukset	1304		
Jäsenmaksut ja osuudet keskusjärjestöille	1305		
Käyttövarausmäärärahat	1306		Asiastarkastaja: kunnanjohtaja Hyväksyjä: hallintojohtaja
Kunnanjohtaja		1001	
Kunnanvaltuuston puheenjohtaja		1002	
Kunnanhallituksen puheenjohtaja		1003	
Avustusten poistot	1307		Asiastarkastaja: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Sydän-Savon maaseutupalvelut	1308		
Satamapalvelut	1309		Asiastarkastajat: kunnanjohtaja, hallintojohtaja Hyväksyjät: kunnanjohtaja, hallintojohtaja
Keskustoimisto	1310		Asiastarkastajat: toimistosihteeri, hallintojohtaja Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
HENKILÖSTÖHALLINTO			Asiastarkastajat: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Työterveyshuolto	1500		
TYKY-toiminta	1501		
Muu henkilöstöhallinto	1502		
KESKUSKEITTIÖ			Asiastarkastajat: ravitsemuspäällikkö, 2 ravitsemustyöntekijää Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Keskuskeittiö	1600		

SKA T.V

	Kustannus- paikka	Tunniste	Asiatarkastajat ja hyväksyjät
TALOUS- JA TIETOHALLINTO			Asiatarkastajat: toimistosihteeri, hallintojohtaja Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Taloustoimisto	1700		
Keskitetty tietohallinto	1701		
Kunnallisverotus	1702		
Kuhilas ostopalvelut	1703		
TYÖLLISTÄMINEN			Asiatarkastaja: toimistosihteeri Hyväksyjä: hallintojohtaja
Nuorten työllistäminen (kesänuoret)	1800		
Palkkatyöllistäminen	1801		
MUU KESKUS- JA YLEISHALLINTO			Asiatarkastajat: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Joukkoliikenne	1900		
Hankintatoimi IS-Hankinta	1901		Asiatarkastajat: toimistosihteeri, hallintojohtaja Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja

56 11

INVESTOINNIT	Kustannus- paikka	Hanke/ projekti	Asiataarkastajat ja hyväksyjät
KUNNANHALLITUS	9110		Asiataarkastaja: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Maa- ja vesialueet		91005	
Irtain omaisuus			
Kunnantalon atk-hankinnat		91101	
Keskushallinnon kalustot		91102	
Keskuskeittiön kalusto		91103	
Osakkeet ja osuudet			
Osuusmaksut ja osakkeet		91201	
Muu julkinen käyttöomaisuus			
Haja-asutusalueen vesihuollon investointiavustukset		91301	Asiataarkastaja: teknisen toimen toimistosihteeri Hyväksyjät: tekninen johtaja, hallintojohtaja, kunnanjohtaja
Elinkeinopoliittiset investoinnit		91302	Asiataarkastaja: toimistosihteeri Hyväksyjät: hallintojohtaja, kunnanjohtaja

SK

1.V

JÄTEPOLIITTINEN OHJELMA

VUOTEEN

2022

PALVELUT

YMPÄRISTÖ

KIERTOTALOUS

SAVO-PIELISEN ALUEEN KUNNAT

JUANKOSKI • JUUKA • KAAVI • KONNEVESI • KUOPIO • LIEKSA • NURMES
OUTOKUMPU • PIEKSÄMÄKI • RAUTALAMPI • RAUTAVAARA • SIILINJÄRVI
SUONENJOKI • TERVO • TUUSNIEMI • VALTIMO • VESANTO

SE *I.U*

Jätepoliittisen ohjelman hyväksymispäätökset

KUNTA	TOIMIELIN JA KÄSITTELYPÄIVÄ
JUANKOSKI	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
JUUKA	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
KAAVI	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
KONNEVESI	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
KUOPIO	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
LIEKSA	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
NURMES	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
OUTOKUMPU	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
PIEKSÄMÄKI	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
RAUTALAMPI	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
RAUTAVAARA	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
SIILINJÄRVI	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
SUONENJOKI	Kaupunginvaltuusto xx.xx.201x § x
TERVO	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
TUUSNIEMI	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
VALTIMO	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x
VESANTO	Kunnanvaltuusto xx.xx.201x § x

Sisällys

1	Johdanto.....	4
2	Jätehuollon sääntely ja vastuut.....	4
2.1	Lainsäädäntö ja sen pohjalta tehtävät suunnitelmat.....	4
2.2	Jätehuollon järjestämisvastuut.....	5
2.3	Kunnan jätehuoltotehtävät.....	6
3	Jätehuollon toteuttaminen alueella.....	8
3.1	Jätteiden keräys ja kuljetus.....	8
3.2	Jätteen käsittely.....	8
3.3	Jäteneuvonta ja viestintä.....	9
4	Jätepoliittinen suunnittelu alueella.....	9
5	Jätepoliittisen ohjelman päivitystyön eteneminen ja toteutus.....	10
5.1	Päivitystyön toteuttaminen ja sidosryhmäyhteistyö.....	10
5.2	Asukkaiden vaikutusmahdollisuudet.....	10
6	Visio, tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2022.....	11
7	Ohjelman vaikutukset.....	20

SK J.V

1 Johdanto

Jätepoliittisessa ohjelmassa kunnat asettavat tavoitteet vastuulleen kuuluvan jätehuollon kehittämiseksi alueellaan. Suomen Kuntaliitto suosittelee, että kunnissa määritellään jätehuoltopoliittiset linjaukset. Kuntaliiton mukaan jätehuoltopoliittikan määrittely selkeäksi ohjelmaksi on erityisen tärkeää silloin, kun jätehuollon toteutus on siirretty useamman kunnan yhteiselle organisaatiolle.

Tällä alueella 17 kunnalla on yhteinen jätehuoltoviranomainen, Savo-Pielisen jätelautakunta ja yhteinen kunnallinen jäteyhtiö, Jätekuukko. Koska jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön toiminta-alue on laaja, tarvitaan kuntien yhteinen näkemys siitä, mihin suuntaan ja millaisin periaattein jätehuoltoa kehitetään tulevina vuosina.

Ohjelma koskee seuraavia kuntia: Juankoski, Juuka, Kaavi, Konnevesi, Kuopio, Lieksa, Nurmes, Outokumpu, Pieksämäki, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Valtimo ja Vesanto. Vuoden 2015 lopussa Jätekuukon osakaskunnaksi liittynyt Outokummun kaupunki on mukana jätepoliittisessa ohjelmassa ensimmäistä kertaa.

Päätöksenteko jätepoliittisesta ohjelmasta kuuluu kunnille. Kuntien tekemän sopimuksen mukaan jätepoliittisen ohjelman valmistelu ja seuranta kuuluu Savo-Pielisen jätelautakunnalle. Jätelautakunta on ensimmäistä kertaa mukana jätepoliittisen ohjelman laadintatyössä, sillä aikaisemman kauden jätepoliittinen ohjelma laadittiin juuri ennen jätelautakunnan perustamista.

Tämä jätepoliittinen ohjelma päivittää aikaisemman, vuoteen 2015 saakka laaditun jätepoliittisen ohjelman. Ohjelma on voimassa vuoteen 2022 tai siihen asti, kunnes seuraava jätepoliittinen ohjelma tulee voimaan.

2 Jätehuollon sääntely ja vastuut

2.1 LAINSÄÄDÄNTÖ JA SEN POHJALTA TEHTÄVÄT SUUNNITELMAT

EU:n ja Suomen jätelainsäädännön tavoitteena on edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja varmistaa, ettei jäte aiheuta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätelailla on vahvistettu noudatettavaksi jätehuollon etusijajärjestys ja säädetty toimista, joilla tähdätään jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen, jätteen kierrätyksen ja muun hyödyntämisen lisäämiseen sekä jätteen kaatopaikkakäsittelyn vähentämiseen. Jätehuollon etusijajärjestys tulee ottaa huomioon kaikessa toiminnassa, jossa sen toteutumiseen voidaan vaikuttaa. Etusijajärjestys ohjaa myös jätehuoltoa koskevien suunnitelmien laatimista.

Stk 1.0

Kuva 1. Jätehuollon etusijajärjestys

Jätelain mukaan ympäristöministeriön on jätelain tarkoituksen toteuttamisen ja säännösten täytäntöönpanon edistämiseksi valmistettava valtioneuvoston hyväksyttäväksi valtakunnallinen jätesuunnitelma. Tämä suunnitelma on ollut päivitettävänä samaan aikaan kuin kuntien jätepoliittista ohjelmaa on laadittu. Ohjelman päivitystyössä on saatu viitteitä suunnitelmassa esiin nostettavista asioista, joita on huomioitu myös tässä ohjelmassa, jotta tavoitteet olisivat samansuuntaisia.

2.2 JÄTEHUOLLON JÄRJESTÄMISVASTUUT

Kunnan vastuulle kuuluu tämänhetkisen lainsäädännön mukaan kaikki asumisessa syntyvä jäte ja osin siihen ominaisuudeltaan, koostumukseltaan ja määrältään rinnastettava, lähinnä julkisessa toiminnassa syntyvä yhdyskuntajäte. Esimerkiksi valtion ja kuntien virastoissa, sairaaloissa ja terveyskeskuksissa sekä kouluissa ja päiväkodeissa syntyvät yhdyskuntajätteet kuuluvat kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään. Vaarallisen jätteen osalta kunnan jätehuollon järjestämisvastuu koskee vain asumista. Lisäksi maa- ja metsätaloudessa syntyvän vaarallisen jätteen vastaanotto ja käsittely kuuluu kunnan vastuulle, jollei kysymys ole kohtuuttomasta määrästä jätettä. Kunnan vastuun laajuus voi muuttua, mikäli jätelain muutoksella kunnan vastuulta rajataan pois muuta kuin asumisessa syntyvää jätettä. Jätepoliittinen ohjelma koskee lähinnä kunnan vastuulla olevaa jätehuoltoa. Kunnallisen jätehuollon kustannukset katetaan jätemaksuilla.

Tuottajavastuulle kuuluvat asumisessa syntyvien jätteiden osalta paperi, akut ja paristot sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteet sekä pakkaukset. Lisäksi tuottajavastuulle kuuluvat ajoneuvot ja renkaat. Tuottajavastuu tarkoittaa tuotteiden valmistajien ja maahantuojien velvollisuutta järjestää tuotteidensa keräys ja muu jätehuolto kustannuksellaan, kun tuotteet poistetaan käytöstä. Tuottajat sisällyttävät käytöstä poistettujen tuotteiden keräyksestä, hyödyntämisestä ja käsittelystä aiheutuvat kustannukset tuotteen ostohintaan. Kunnalla on edelleen roolia myös tuottajavastuulle kuuluvien jätteiden osalta: tuottajien kanssa tehdään yhteistyötä jätteiden vastaanotossa ja tältä osin jätepoliittinen ohjelma koskee myös tuottajavastuun alaisia jätteitä.

Jätteen haltijan vastuulle kuuluvat elinkeinotoiminnan jätteet. Tällöin jätteen haltija on velvollinen järjestämään etusijajärjestys huomioon ottaen asianmukaisen jätehuollon. Jätteen haltija voi huolehtia jätteiden käsittelystä itse tai antaa jätteenkuljetus ja -käsittelytoiminnan sitä suorittavan laitoksen tai yrityksen hoidettavaksi. Ainoastaan silloin, jos yksityinen jätehuolto- palvelujen tarjonta on puutteellista ja jätteen haltija pyytää palvelua kunnalta, on kunnalla vastuu tarjota palvelua kunnan toissijaisen vastuun perusteella (TSV). Palvelu on tarjottava kuitenkin vain, jos jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Aiheuttamisperiaatteen mukaisesti jätteen haltijan on vastattava oman jätehuoltonsa kustannuksista.

Jokaisen **asukkaan vastuulla** on huolehtia jätteiden käsittelystä ja asianmukaiseen paikkaan toimittamisesta jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti niin, ettei niistä aiheudu ympäristö- ja terveyshaittoja. Asukkailla on velvollisuus luovuttaa jäte alueella järjestettyyn kiinteistöit- täiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottoaikaan. Tuottajavastuulle kuuluvat jätteet on luovutettava tuottajien järjestämään tai tätä täydentävään keräykseen. Myös asukkaiden tulee ottaa huomioon toiminnassaan mahdollisuuksien mukaan jätehuollon etusijajärjestys.

2.3 KUNNAN JÄTEHUOLTOTEHTÄVÄT

Kunnallinen jätehuolto on yksi välttämättömistä peruspalveluista. Jätehuoltotehtävät on niiden tehokkaaksi hoitamiseksi järjestetty alueella useamman kunnan yhteisissä, suuremmissa orga- nisaatioissa. Vastuu jätehuollon järjestämisestä on joka tapauksessa aina peruskunnalla.

Kunnallisen jätehuollon tehtävät voidaan jakaa kolmeen osaan:

1. jätehuollon viranomaistehtäviin,
2. jätehuollon palvelutehtäviin eli käytännön toteuttamiseen ja
3. jätehuollon valvontatehtäviin.

Jätehuollon viranomaistehtäviä hoitaa tällä alueella kuntien yhteinen jätehuoltoviranomainen, **Savo-Pielisen jätelautakunta**. Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu mm:

- jätehuoltomääräysten antaminen,
- poikkeamispäätökset jätehuoltomääräyksistä,
- jätetaksan hyväksyminen,
- jätemaksupäätökset,
- jätteenkuljetusjärjestelmäpäätökset,
- kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien kiinteistöjen liittymisvelvoitteen ja jäte- huollon järjestämisen seuranta,
- jätteenkuljetuksen seuranta sekä
- viranomaisrekisterin (jätteenkuljetusrekisterin) pitäminen.

Jätehuollon käytännön toteuttamiseen liittyvät tehtävät on annettu kunnalliselle jäteyhtiölle, **Jätekuukolle**. Jäteyhtiön tehtävinä ovat mm:

- hyötyjätteiden ja sekajätteen kiinteistöittäinen ja alueellinen keräys,
- jätteenkuljetusten kilpailuttaminen kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa,
- vaarallisten jätteiden vastaanotto,
- jätteenkäsittelyn järjestäminen: käsittelypaikkojen rakentaminen ja ylläpito sekä käsittelypalveluiden hankkiminen,
- kerättyjen jätteiden määrien raportointi,
- jätemaksujen laskutus sekä
- jäteneuvonta ja tiedotus.

Jätekuukon omistajaohjaus kuuluu **kunnille**. Lisäksi peruskunnille kuuluu tiettyjä jätehuollon palvelutehtäviä, joita ei ole annettu kunnallisen jäteyhtiön hoidettavaksi. Näitä tehtäviä ovat muun muassa vanhojen kaatopaikkojen hoito sekä puutarhajätteiden, kantojen ja ylijäämämaiden vastaanotto.

Jätehuoltomääräysten noudattamista valvovat **kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset** ja alueen elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset). Valvontaviranomaisen tehtäviä ovat:

- jätelain noudattamisen valvominen,
- päätökset valvonta-asioissa sekä
- sille kuuluvien ilmoitus- ja lupa-asoiden käsittely sekä päätösten noudattamisen valvonta.

Kuva 2. Kunnan jätehuoltotehtävät ja yhteistyö Savo-Pielisen jätelautakunnan alueella

3 Jätehuollon toteuttaminen alueella

3.1 JÄTTEIDEN KERÄYS JA KULJETUS

Alueella on käytössä kunnan järjestämä jätteenkuljetus eli Jäteukko kilpailuttaa jätteiden kuljetukset asukkaiden puolesta, pois lukien lietteiden kuljetukset. Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus tarjotaan kaikilla niillä alueilla, joihin jäteautolla pääsee. Jäteukko toimittaa myös jäteastiat kiinteistöille koko toiminta-alueella ja toteuttaa astioiden vaihdot. Niitä kiinteistöjä varten, joilla ei ole kiinteistökohtaista jäteastiaa tai jotka eivät ole liittyneet jätehuoltoon lähi-kiinteistöjen yhteisellä kimppa-astialla, on perustettu aluekeräyspisteverkosto. Ympärivuotisia aluekeräyspisteitä on vähintään yksi/kunta tai haja-asutusalueen isompi asuinaluekeskittymä. Kesäajan aluekeräyspisteitä on järjestetty keskeisille vapaa-ajan asuntojen sijaintialueille ja kulkureittien varsille.

Niitä jätteitä varten, jotka eivät kuulu kokonsa, määränsä tai laatunsa vuoksi jäteastioihin, on järjestetty paikalliset lajitteluasemat (jäteasemat) jokaiseen kuntaan tai toiminnalliselle alueelle. Lajitteluasemille on järjestetty myös vaarallisten jätteiden vastaanotto, lääkijätteiden vastaanotto on sen sijaan järjestetty apteekkeihin. Asiakkaille on tarjolla osassa kuntia myös isokokoisten jäte-esineiden kuljetuspalveluja.

Hyötyjätteitä kerätään kiinteistöittäisesti ja ekopisteissä. Parasta aikaa tapahtuu muutoksia ekopistepalvelujen osalta tuottajavastuun laajennuttua koskemaan kuluttajapakkauskas. Suuri osa ekopisteistä on siirtynyt tuottajien eli Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n hoidettavaksi.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetuksessa on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, jossa kiinteistön haltijat sopivat itse kuljetusten järjestämisestä valitsemansa jätehuoltorekisteriin merkityn kuljetusurakoitsijan kanssa. Lietteet ohjautuvat jätevedenpuhdistamoille.

Puutarhajätteiden vastaanoton järjestävät ensisijaisesti kunnat itse, jotta puutarhajätteiden käsittely ja hyödyntäminen saataisiin järjestettyä paikallisesti. Jos tämä ei onnistu, voi Jäteukko järjestää vastaanoton.

3.2 JÄTTEEN KÄSITTELY

Jätteiden käsittely on muuttunut ja on edelleen kehittymässä. Kuopion jätekeskuksen alueella sijaitsevassa Gasum Biotehdas Oy:n biokaasulaitoksessa hyödynnetään alueelta kerättävät biojätteet ja yhdyskuntalietteet. Tuotettu kaasu käytetään energiantuotantoon ja prosessista jäävä liete ja biomassa hyödynnetään lannoitteena lähialueen pelloilla. Leppävirralle on valmistumassa vuoden 2016 aikana Riikinvuoma Oy:n ekovoimalaitos, minkä jälkeen sekajätteet pystytään hyödyntämään kattavasti energiana.

Tuottajavastuulle kuuluvat pakkausjätteet (lasi, metalli, kartonki ja muovi) ohjataan tuottajien järjestämään käsittelyyn. Näin kerättävät materiaalit hyödynnetään uusien tuotteiden valmistuksessa. Samoin erilleen kerätty paperi sekä sähkö- ja elektroniikkaromu (SER) ohjautuvat tuottajille hyödynnettäväksi jälleenkäsittelylaitoksille.

3.3 JÄTENEUVONTA JA VIESTINTÄ

Jätelain mukainen jäteneuvonta ja tiedotus on annettu Jätekukon tehtäväksi, mutta jokainen kunta tekee sitä osaltaan myös omassa toiminnassaan. Jätekukon neuvonta kattaa niin päiväkodeille, kouluille ja oppilaitoksille tarjottavan vallstuksen kuin asiakkaille annettavan päivitetyn tiedon jakamisen. Neuvontaa ja tiedotusta toteutetaan tuottamalla materiaalia (mm. asiakaslehti, lajitteluohjeet, kalenteri), olemalla mukana sosiaalisessa mediassa ja osallistumalla eri tapahtumiin.

4 Jätepoliittinen suunnittelu alueella

Jätepoliittisella suunnittelulla alueella on jo perinteet. Jätekukon osakaskunnat laativat ensimmäisen yhteisen jätestrategian kaudelle 2005–2009. Kaikki yhtiön alueella tuolloin olleet kunnat hyväksyivät sen. Jätestrategian tavoitteena oli jätehuoltojärjestelmän kehittämiskohteiden kartoittaminen, toimintalinjausten etsiminen todetuille kehittämiskohteille sekä vastuiden ja työnjaon selkeyttäminen. Jätestrategialla kunnat ilmaisivat tahtonsa jätehuollon toteuttamiseksi ja kehittämiseksi valitsemillaan päämäärillä ja niiden tavoittelemiseksi määritellyillä toimenpiteillä. Jätestrategia toimi hyvänä työkaluna jätehuollon koordinoinnissa.

Yhtiön osakaskuntien jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2015 päivitti osakaskuntien jätestrategian. Strategia nimettiin jätepoliittiseksi ohjelmaksi, joka vastasi paremmin raportin sisältöä. Jätepoliittisen ohjelman laadinta aloitettiin vuonna 2009 ja se hyväksyttiin vuoden 2011 aikana kaikissa Jätekukon osakaskunnissa. Jätepoliittisessa ohjelmassa vuoteen 2015 esitettiin jätehuollon kehittämistavoitteita sekä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Ohjelmassa keskityttiin kuuteen asiakokonaisuuteen, joiden yhteisenä tavoitteena oli jätelain etusijajärjestyksen toteuttaminen, jätehuollon haitallisten ympäristövaikutusten vähentäminen, riittävän jätehuollon palvelutason tarjoaminen toimialueen asukkaille sekä toimijoiden työnjaon ja vastuiden edelleen selkeyttäminen.

Jätepoliittiseen ohjelmaan kirjattiin, että se on voimassa vuoteen 2015 tai siihen asti, kun seuraava jätepoliittinen ohjelma tulee voimaan. Jätepoliittisen ohjelman päivittäminen aloitettiin vuonna 2015. Päivitystyön aikana toimialueen kunnat, Jätekukko ja jätelautakunta ovat keskustelleet yhdessä eri yhteyksissä näkemyksistä jätehuollon kehittämistarpeiksi ja -suunniksi tällä alueella. Päivitystyön aikana on myös kuultu eri sidosryhmiä ja kuntalaisia.

Päivitystyössä kiteytyy jätepoliittiseen ohjelmaan kuntien yhteinen näkemys jätehuollon kehittämiskohteista ja -periaatteista tuleville vuosille. Kun jätehuollolle on asetettu tavoitteet, on jätehuollon kehittäminen suunnitellusti ja pitkäjänteisesti mahdollista. Ohjelman avulla kunnat voivat myös ohjata omistamaansa jäteyhtiötä. Asiakkaat hyötyvät koko alueelle avoimesti linjatuista jätehuollon kehittämistarpeista ja siitä, että jätehuoltoa kehitetään koko alueella yhdenvertaisesti ja johdonmukaisesti jätepoliittisen ohjelman mukaisesti.

5 Jätepoliittisen ohjelman päivitystyön eteneminen ja toteutus

5.1 PÄIVITYSTYÖN TOTEUTTAMINEN JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Jätepoliittisen ohjelman päivitystyön vetäjänä toimi Savo-Pielisen jätelautakunta. Jätelautakunnassa hyväksyttiin ohjelman toteuttamiselle projektisuunnitelma, jonka mukaisesti työ tehtiin vuosien 2015–2016 aikana. Outokummun kaupunki tuli mukaan ohjelman laatimistyöhön vuoden 2016 alussa.

Työlle oli nimetty ohjausryhmä, joka ohjasi ja seurasi projektin käytännön toteuttamista. Ohjausryhmässä oli seuduittainen kuntien edustus sekä Jätekokon edustus. Ohjausryhmä kokoontui viisi kertaa. Ohjausryhmä käsitteli alkuvaiheessa työn aikataulutusta sekä kyselyjen ja sidosryhmäyhteistyön toteutusta. Tämän jälkeen ohjausryhmässä työstettiin tavoitteita ja toimenpiteitä kyselyjen tuloksista ja sidosryhmäyhteistyöstä kerättyjen esitysten pohjalta. Ohjelmaan kirjattuja tavoitteita ja toimenpiteitä käsiteltiin myös kuntien ympäristöviranhaltijoista koostuvassa työryhmässä.

Sidosryhmien kattavammaksi osallistamiseksi perustettiin oma työryhmä (yhteistyöryhmä). Yhteistyöryhmään kutsuttiin edustajat toimialueen ELY-keskuksista, paikallisten kuljetusyritysten edustajat Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:n ja Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry:n kautta sekä tuottajien edustajat pakkausten, paperin ja SER-tuottajavastuutahoilta. Ryhmään kutsuttiin edustajat myös Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan Luonnonsuojelupiireiltä ja Kiinteistöliitosta. Yhteistyöryhmässä oli lisäksi Jätekokon edustus ja kuntaedustus ohjausryhmästä. Yhteistyöryhmä kokoontui kaksi kertaa keskustellen ensimmäisen kerran jätehuollon kehittämisestä kyselyjen tulosten pohjalta ja toisen kerran ohjelmaluonnoksen pohjalta.

Kuulemis- ja ideointipalaverit (aluepalaverit) pidettiin tammi-maaliskuussa 2016 seuduittain jätehuollon yhteyshenkilöiden ja kuntien nimeämien omistajaohjauksesta vastaavien tahojen kanssa. Jätepoliittista ohjelmaa käsiteltiin Jätekokon hallituksen jäsenten kanssa joulukuussa 2015. Idearihi pidettiin syksyllä 2015 myös alueen jätehuollon neuvottelukunnassa, johon oli kutsuttuna kaikkien kuntien jätehuollon yhteyshenkilöt, ELY-keskusten edustajat sekä jätelautakunnan jäsenet.

5.2 ASUKKAIDEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET

Jätepoliittisen ohjelman päivitystyössä on hyödynnetty Jätekokon syksyllä 2014 tekemän asiakaskyselyn tuloksia siitä, miten tyytyväisiä asiakkaat ovat jätehuoltopalveluihin ja millaisia jätehuoltopalveluja toivotaan. Asiakastyytyväisyyskysely lähetettiin tällöin 3000 talouteen ja vastauksia saatiin 689 kpl.

Tämän lisäksi alueella toimiville omakoti- ja kiinteistöyhdistyksille, asukas- ja kyläyhdistyksille sekä kylätoimikunnille lähetettiin lokakuussa 2015 kysely (yhteensä 217 kpl) liittyen jätteiden synnyn ehkäisyyn, palvelujen kehittämiseen, viestintätarpeeseen sekä jätehuollon valvontaan ja seurantaan. Vastauksia saatiin 76 kappaletta.

Kuntien luottamushenkilöille tehtiin sähköinen kysely marraskuussa 2015 jätehuollon kehittämistarpeista ja toiveista. Kysely osoitettiin kuntien valtuutetuille sekä kunnanhallitusten, ympäristönsuojeluviranomaisina toimivien lautakuntien, teknisen toimen lautakuntien ja Savo-Pielisen jätelautakunnan jäsenille. Kyselystä lähti 505 sähköpostiviestiä ja vastauksia kyselyyn saatiin 64 kpl.

Kokonaisuutena kyselyjen vastausprosentti oli pieni, vaikka vastaamisesta muistutettiin noin kuukauden kuluttua kyselyn lähettämisestä. Suullisessa palautteessa on tuotu esille se, että jätehuoltoon ollaan kokonaisuutena tyytyväisiä, eikä ole tunnettu tarvetta kyselyn täyttämiseen.

Vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden kuulemisessa käytettiin apuna verkkopalvelua **otakantaa.fi**. Verkkopalvelussa kuntalaisilla oli mahdollisuus esittää mielipiteitä jätehuollon toimivuudesta, kertoa jätehuollon kehittämistarpeita ja ideoida jätehuollon kehittämisen toimenpiteitä. Verkkopalvelussa oli sekä kyselyjä että keskustelufoorumi. Eri kyselyihin saatiin noin 20 vastausta ja keskusteluketjuja oli kolme.

6 Visio, tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2022

VISIO

Alueella on asukkaiden tarpeita palveleva jätehuolto, jonka avulla edistetään kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua.

Visiota myötäillen ohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin on nostettu esiin niin asiakkaiden tarpeiden mukainen jätehuollon palvelutaso kuin ympäristön huomioon ottaminen. Tavoitteilla ja toimenpiteillä myös edistetään kunnan vastuulle kuuluvassa jätehuollossa kiertotaloutta. Kiertotalous on uusi talousmalli, jossa tuotanto ja käyttö suunnitellaan siten, että jätettä ei synny, vaan materiaalit ja niiden arvo säilyvät kierrossa.¹

¹ Kiertotalouden määritelmä perustuu Sitran edustajan antamaan vastaukseen kysyttäessä "Mitä on kiertotalous?"
[Http://www.jateplus.fi/jateplus-12015/mita-on-kiertotalous/](http://www.jateplus.fi/jateplus-12015/mita-on-kiertotalous/)

Ohjelmassa on asetettu visiota tukevia tavoitteita neljälle asiakokonaisuudelle, jotka ovat

- jätteiden synnyn ehkäisy,
- tuotteiden uudelleenkäytön edistäminen ja jätteiden tehokas hyödyntäminen,
- ympäristövastuullisen toiminnan edistäminen jätehuollossa ja
- riittävä jätehuollon palvelutaso ja kattava palveluverkosto.

Kutakin tavoitteita toteuttamaan on linjattu toimenpiteitä, jotka on vastuutettu eri tahoille.

1. JÄTTEIDEN SYNNYN EHKÄISY

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
KUNNAT TOIMIVAT ESIMERKILLISESTI JÄTTEIDEN SYNNYN EHKÄISEMISESSÄ	Jätteiden synnyn ehkäisy otetaan huomioon yhtenäisin periaattein kuntien omiin hankintaohjeisiin sekä alueellisten hankintatoimien ohjeisiin		kuntien hankintaohjeet
	Kehitetään hankintaosaamista niin, että voidaan huomioida kuinka paljon tuotteiden ja palvelujen hankinnoissa syntyy jätteitä	 	- kuntien hankintaohjeet - koulutusten lukumäärä - pisteytyksen kehittäminen
	Hyödynnetään sähköisiä palveluja	 	käytössä olevat sähköiset palvelut
	Kuntien toimipisteissä seurataan ruokahävikkiä ja vähennetään sitä (esim. ruokahävikkiprojekti)		- biojättemäärä - ruokahävikkiprojektin tulokset
	Kuntien omien toimipisteiden (virastot, koulut ym.) ruokaloista myydään ylijäämäruokaa mahdollisuuksien mukaan		niiden kuntien toimipisteiden lukumäärä, jossa asia on toteutettu
JÄTTEIDEN SYNNYN EHKÄISYSTÄ ON TIETOA ERI KOHDERYHMILLÄ	Kootaan ja jaetaan teemoittain materiaalia ja tietoa asukkaille jätteen synnyn ehkäisystä		tuotettu materiaali
	Nostetaan tiedottamisessa esiin ostopäätösten vaikutus jätteiden syntymiseen (tuotteiden kestävyys, huollettavuus, pakkausten vähentäminen)		tuotettu materiaali

SKB 1.11

2. TUOTTEIDEN UUELLEENKÄYTÖN EDISTÄMINEN JA JÄTTEIDEN TEHOKAS HYÖDYNTÄMINEN

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
KUNNAT TOIMIVAT ESIMERKILLISESTI JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMISEN JA UUELLEENKÄYTÖN SARALLA	Kuntien hankinnoissa ostetaan mahdollisuuksien mukaan käytettyjä ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita		kuntien hankintaohjeet
	Peruskorjaushankkeissa tutkitaan mahdollisuudet vanhojen rakennusosien ja kalusteiden kunnostamiseen ja uudelleenkäyttöön kohteessa		hankkeiden lkm
	Rakennus- ja purkukohteissa edellytetään mahdollisuuksien mukaan, että uudelleen käyttöön kelpaavat kalusteet ja rakennusosat on otettava erilleen ja materiaalina hyödynnettävät jätteet ohjataan hyötykäyttöön		niiden kuntien lukumäärä, jossa asia on toteutettu
	Tuotteita valmistellaan uudelleen käyttöön kuntien tai vastaavien toimijoiden työpajoissa		niiden kuntien lukumäärä, jossa asia on toteutettu
	Kunnissa otetaan käyttöön ekotukihenkilötoiminta	 	- toiminnassa olevien kuntien lkm - ekotukihenkilöiden lkm
	Kuntien omien toimipisteiden käyttökelpoisia tavaroita tarjotaan uudelleen käyttöön (esim. nettikirppis, huutokaupaportaali) ja asiasta on kunnissa selkeät ohjeet		niiden kuntien lukumäärä, jossa asia on toteutettu
TUOTTEIDEN UUELLEENKÄYTTÖ LISÄÄNTYY	Selvitetään mahdollisuudet yhteistyön tekemisestä kuntien työpajojen tai kierrätyskeskusten kanssa, jotta tavaraa saadaan uudelleenkäyttöön lajitteluasemilta; luodaan mahdollisuuksien mukaan uusi toimintatapa		toteutunut/toteutumatta
	Tuodaan esille kiertotalouden hyviä käytäntöjä ja tarjotaan tätä edistäviä palveluja		- tavat, joilla käytäntöjä tuotu esille - palvelut, jotka tarjottu

 JÄTELAUTAKUNTA

 KUNNAT

 KUNTIEN YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISET

 JÄTEKUKKO

 KUNTIEN RAKENNUSVALVONNAT

SKK A.V

2. TUOTTEIDEN UUELLEENKÄYTÖN EDISTÄMINEN JA JÄTTEIDEN TEHOKAS HYÖDYNTÄMINEN

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
BIOJÄTTEEN MÄÄRÄ SEKAJÄTTEESSÄ VÄHENE NYKYISESTÄ JA BIOJÄTE OHJAUTUU TEHOKKAAMMIN MATERIAALI- HYÖTYKÄYTTÖÖN	Selvitetään kompostoreiden myynti- tai vuokrauspalvelua; otetaan uusi palvelu mahdollisuuksien mukaan käyttöön		toteutunut/toteutumatta
	Annetaan kompostointineuvontaa		neuvontatilaisuuksien määrä
	Kannustetaan biokimppakeräykseen ja kimppakompostointiin		kimppojen lkm
	Edistetään kotitalouksien mahdollisuuksia lajitella biojätteet erilleen (esim. biopussien jakelu koko toimialueella)		- toteutunut/ toteutumatta - biojättemäärä - biojätteen osuus sekajätteessä
	Kannustetaan taksalla biojätteen lajitteluun ja erilliskeräykseen		jätetaksa
	Selvitetään mahdollisuudet biojätteiden kiinteistöittaisen keräyksen laajentamiseen nykyisestä	 	- toteutunut/toteutumatta - biojättemäärä
KIERRÄTETTÄVÄT JÄTTEET OHJAUTUVAT ENTISTÄ TEHOKKAAMMIN MATERIAALI- HYÖTYKÄYTTÖÖN	Selvitetään biojätteiden keräyksen mahdollisuus aluekeräyspisteissä; otetaan uusi toimintamalli mahdollisuuksien mukaan käyttöön		toteutunut/toteutumatta
	Kannustetaan taksalla pakkausjätteiden lajitteluun ja erilliskeräykseen		- jätetaksa - pakkausjätteiden keräysmäärät
	Selvitetään mahdollisuudet pakkausjätteiden kiinteistöittaisen keräyksen laajentamiseen nykyisestä (pienimmät taloyhtiöt ja omakotitalot)	 	toteutunut/toteutumatta
	Rakennus- ja purkukohteisiin toimitetaan tietoa asianmukaisesta jätteiden käsittelystä		kuinka monessa kunnassa tietoa toimitettu
ASUKKAAT OVAT TIETOISIA LAJITTELUN VAIKUTUKSISTA	Annetaan tietoa kierrätyksen hyödyistä ja kierrättämättömyyden haitoista		tuotettu materiaali
	Annetaan tietoa hyötyjätteiden hyödyntämistavoista ja -kanavista		tuotettu materiaali

SK *JU*

3. YMPÄRISTÖVASTUULLISEN TOIMINNAN EDISTÄMINEN JÄTEHUOLLOSSA

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
JÄTEHUOLLON ILMASTOVAIKUTUKSET VÄHENEVÄT	Selvitetään keinoja, joilla voidaan vähentää jäteauton päästöjä ottaen huomioon jäteauton elinkaaren ympäristövaikutukset; otetaan mahdollisuuksien mukaan uusia toimintatapoja käyttöön		– selvitys tehty/ei tehty – toimintatapoja muutettu/ei muutettu
	Selvitetään mahdollisuuksia vähentää jätehuollon päästöjä automaation avulla (esineiden internet); otetaan mahdollisuuksien mukaan uusia toimintatapoja käyttöön		– selvitys tehty/ei tehty – toimintatapoja muutettu/ei muutettu
ASUIN- JA VAPAA- AJANKIINTEISTÖJEN JÄTEHUOLTO ON JÄRJESTETTY ASIANMUKAISESTI KOKO TOIMINTA- ALUEELLA	Seurataan säännöllisesti jätehuollon liittymisvelvollisuuden toteutumista ja ohjataan liittymään järjestettyyn jätehuoltoon		– liittymisprosentti – kehotusten määrä
	Seurataan ja valvotaan saostus- ja umpisäiliöiden riittäviä tyhjennyksiä, annetaan neuvontaa ja tarvittaessa puututaan epäkohtiin	 	– kuljetusrekisterissä olevien haja-asutusalueen kiinteistöjen määrä (%) – kirjatut tyhjennykset (%:lta kiinteistöjä)
YRITYKSET OVAT TIETOISIA JÄTEHUOLTOON LIITTYVISTÄ VELVOITTEISTA JA TOIMIVAT NIIDEN MUKAISESTI SEKÄ SAAVAT TARVITTAVAT JÄTEHUOLTOPALVELUT	Kohdennetaan yrityksille tiedotuskampanjoita jätehuollosta		tiedotuskampanjoiden lukumäärä
	Toteutetaan toimialoitain jätehuollon valvontakampanjoita		valvontakampanjoiden lukumäärä
	Yrityksille tarjottavista TSV-palveluista pidetään tietoa helposti saatavilla ja toimivat palvelut tarjotaan niitä tarvitseville		– tiedotusmateriaali – pyynnöt, joiden johdosta TSV-palvelu tarjottu
JÄTTEIDEN KERÄYSPAIKAT OVAT SIISTIT, EIKÄ ROSKAANTUMISTA TAPAHDU	Kehitetään eko- ja aluekeräyspisteiden täyttymisen seurantaa		– keräyspisteiden määrä, joissa käytössä on astioiden täyttymisen seuranta – roskaantumisolmoitusten lkm
	Kannustetaan vakituisten asuinkiinteistöjen siirtymistä aluekeräyspisteistä kiinteistöittäiseen jätteenkeräykseen (kimppa tai oma astia)	 	aluekeräyspistettä käyttävien kiinteistöjen suhde oman astian ja kimpan käyttäjiin
	Annetaan ohjeistusta kiinteistöjen jätteenkeräyspaikkojen toteuttamiseen		toteutunut/toteutumatta

 JÄTELAUTAKUNTA

 KUNNAT

 KUNTIEN YMPÄRISTÖN-
SUOJELUVIRANOMAISET

 JÄTEKUKKO

 KUNTIEN RAKENNUS-
VALVONNAT

Ske 1.0

3. YMPÄRISTÖVASTUULLISEN TOIMINNAN EDISTÄMINEN JÄTEHUOLLOSSA

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
JÄTTEIDEN KÄSITTELY EI AIHEUTA YMPÄRISTÖHAITTA	Valvotaan alueellisten jätteiden vastaanotto- paikkojen siisteyttä		valvontakohteiden määrä
	Seurataan ja valvotaan kompostointia ja opastetaan kompostointiin		valvontakohteiden määrä
	Seurataan ja valvotaan lietteiden omatoimista käsittelyä ja annetaan asiassa ohjeistusta	 	- käsiteltyjen ilmoitusten lukumäärä - valvontakohteiden määrä - ilmoitusmäärä epäasiallisesta käsittelystä
	Seurataan, opastetaan ja valvotaan, että jätehuolto on järjestetty rakennus- ja pukukohteissa, ja jätteet ohjautuvat asian- mukaiseen käsittelyyn	 	jätehuollon suunnitelmallisuus, ilmoitusten käsittely
YLEINEN ROSKAANTUMINEN JA EPÄASIALLINEN JÄTTEIDEN KÄSITTELY VÄHENEE	Selvitään kuntien yleisten alueiden jätteiden keräysvälineiden riittävyys ja toimivuus sekä täydennetään keräysvälineverkostoa tarpeen mukaan		- selvitys tehty/ei tehty - lisättyjen keräysvälineiden määrä
	Tuetaan yleisten alueiden siivoustalkoita		- talkooavustusten määrät - muut toimenpiteet, joilla talkoita tuettu (esim. välineiden lainaus)
	Laaditaan yhteistä materiaalia ja toiminta- malleja ohjaus- ja valvontatyön tueksi		- yhteisten toimintamallien lukumäärä

4. RIITTÄVÄ JÄTEHUOLLON PALVELUTASO JA KATTAVA PALVELUVERKOSTO

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
ASIAKKAAT VOIVAT ASIOIDA JOUSTAVASTI JÄTEKUKON JA JÄTELAUTAKUNNAN KANSSA	Kehitetään sähköistä asiointia kattamaan tyypillisimmät asiointitilanteet	 	toteutunut/toteutumatta
	Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen alue määritellään koko toiminta-alueelle ja sitä tarkistetaan asiakaspalautteiden pohjalta		- määrittely tehty/tekemättä - palautteiden/ tarkistusten lukumäärä
	Selvitetään mahdollisuus jäteastioiden tyhjennyshinnan määrittelemiseksi paino-perusteisena		selvitys tehty/ei tehty
JÄTTEIDEN KERÄYS JA KULJETUS TOIMII HYVIN ASIAKKAITA PALVELLEN	Kehitetään isokokoisten jäte-esineiden ja suurten jätemäärien kuljetus- ja nouto-palveluja niin, että palveluja on tarjolla koko toimialueella		tarjotut palvelut eri kunnissa
	Kehitetään aluekeräyspisteverkostoa edelleen palvelemaan paremmin vapaa-ajan asukkaita	 	uusien ja parempaan paikkaan siirrettyjen aluekeräyspisteiden määrä
	Selvitetään onko ympärivuotisia aluekeräys-pisteitä riittävästi ja sijoittuvatko ne oikein asiakaskuntaansa nähden; kehitetään verkosto tarpeen mukaan	 	toteutunut/toteutumatta
LAJITTELUASEMAT (JÄTEASEMAT) JA VAARALLISTEN JÄTTEIDEN VASTAANOTTO PALVELEE ASUKKAITA SEKÄ MAHDOLLISUUKSIEN MUKAAN JULKISIA TOIMIOITA JA YRITYKSIÄ	Täydennetään ja ylläpidetään lajittelu- asemaverkostoa niin, että jokaisessa kunnassa tai toiminnallisella alueella on lajittelu- asemapalvelu		toteutunut/toteutumatta
	Selvitetään lajitteluasemien vastaanotto-aikojen toimivuutta; muutetaan vastaanotto-aikoja tarpeen mukaan	 	toteutunut/toteutumatta
	Tuottajayhteisöjen kanssa tehdään yhteistyötä niin, että lajitteluasemilla otetaan vastaan myös tuottajavastuulle kuuluvia jätteitä (esim. SER)		toteutunut/toteutumatta

4. RIITTÄVÄ JÄTEHUOLLON PALVELUTASO JA KATTAVA PALVELUVERKOSTO

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
KIERRÄTETTÄVIEN JÄTTEIDEN KERÄYSVERKOSTO (EKOPISTEVERKOSTO) ON TOIMIVA	Pakkausten ja paperin tuottajavastuutahojen kanssa tehdään yhteistyötä ekopisteverkostoa järjestettäessä		toteutunut/toteutumatta
	Tuottajayhteisöjen RINKI-ekopisteverkostoa täydennetään	 	keräyspisteiden lkm ja saavutettavuus
	Laajennetaan uusien kierrätettävien jätteiden keräysverkostoa	 	keräyspisteiden lkm ja saavutettavuus
	Jätekukon täydentävä ekopisteverkosto toteutetaan siistinä yhtenäisellä ilmeellä ja informatiivisilla kylteillä		toteutunut/toteutumatta
ALUEET ON SUUNNITELTU JÄTEHUOLLON KANNALTA TOIMIVIKSI	Jätehuollon tilatarpeet otetaan huomioon kaavoituksessa		kaavoitusprosessit
ASIAKKAAT SAAVAT TARVITTAVAT LIETTEEN-KULJETUSPALVELUT	Jaetaan tietoa jätehuoltorekisteriin merkityistä jätteiden kuljettajista		tietoa jaettu/ei ole jaettu
	Seurataan lietteiden kuljetusten saatavuutta ja toimivuutta		seuranta tehty/ei tehty
PUUTARHAJÄTTEILLE ON KOHTUULLISESTI SAAVUTETTAVAT JA TOIMIVAT VASTAANOTTOPISTEET	Järjestetään puutarhajätteiden vastaanotto ja käsittely joka kunnassa niin, että pitkiltä kuljetusmatkoilta vältytään	 	vastaanottopisteiden lkm

SKC 10

4. RIITTÄVÄ JÄTEHUOLLON PALVELUTASO JA KATTAVA PALVELUVERKOSTO

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUU	SEURANTA
TIEDOTUS, NEUVONTA JA VALISTUS TAVOITTA KUNTALAISET LAAJASTI	Tiedotetaan toistuvasti ja monikanavaisesti	●	käytetyt viestinnän kanavat
	Järjestetään neuvontaa eri tilaisuuksissa ja kiinteistöillä	●	- tilaisuuksien määrä - tavoitettujen henkilöiden lukumäärä
	Järjestetään valistustilaisuuksia mm. kouluissa ja päiväkodeissa	●	- valistustilaisuuksien määrä - tilaisuuksiin osallistuneiden lukumäärä
	Mahdollistetaan tutustumisvierailut jätteiden vastaanotto- ja käsittelypaikkoihin	●	- tutustumisvierailujen lukumäärä - tutustumisvierailuihin osallistuneiden lukumäärä
	Viestinnässä hyödynnetään uusia, innovatiivisia ja vuorovaikutteisia toimintatapoja	●	uudet viestinnän toimintatavat
	Selvitetään uusia malleja neuvonnan toteutukseen kunnallisten toimijoiden kesken; otetaan uudet mallit mahdollisuuksien mukaan käyttöön	● ●	- selvitys tehty/ei tehty - uusia malleja otettu käyttöön/ ei otettu käyttöön
	Tuottajayhteisöjen kanssa tehdään yhteistyötä viestinnässä	●	yhteistyössä toteutettu materiaali ja kampanjat

7 Ohjelman vaikutukset

Ohjelman osalta on arvioitu vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja ilmastoon, kunnan henkilöstöön ja talouteen sekä yrityksiin. Vaikutukset riippuvat siitä, miten kattavasti ohjelmaa saadaan toteutettua. Merkittävimmät vaikutukset tulevat todennäköisesti olemaan vaikutukset ympäristöön ja ihmisiin.

Merkkien selitykset:

MYÖNTEINEN VAIKUTUS

KIELTEINEN VAIKUTUS

NEUTRAALI VAIKUTUS

VAIKUTUKSET IHMISIIN

	MERKKI	VAIKUTUKSEN KUVAUS LYHYESTI
1. PALVELUJEN SAATAVUUTEEN JA LAATUUN		Sähköinen asioinnin kehittyminen sekä jätehuollon palveluaikojen ja -muotojen kehittäminen parantaa palvelua asiakastarpeiden mukaisesti.
2. SOSIAALISEEN ELINYMPÄRISTÖÖN		Tuotteiden uudelleenkäyttö ja työpajatoiminta voi luoda mahdollisuuden asukkaiden osallistumiseen. Työpaikkoja voi syntyä ajoille, joissa panostetaan jätteiden synnyn ehkäisyyn ja tuotteiden uudelleenkäyttöön.
3. TERVEYTEEN JA TURVALLISUUTEEN		Kun jätehuollon asianmukaisuutta, kuten jätehuoltoon liittymistä sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennyksiä, seurataan kattavammin, jätteistä mahdollisesti aiheutuvat terveyshaitat vähenevät.
4. OSALLISTUMISEEN (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)		Tiedottamiseen panostetaan entistä enemmän, mikä parantaa asiakkaiden tiedonsaantia ja tietoisuutta jätehuoltoasioista. Sähköiset asiointikanavat helpottavat asiointia ja vaikuttamista asioihin.

JOHTOPÄÄTÖS JA PERUSTELUT:

Jätehuoltopalvelut toteutetaan ohjelman tavoitteiden mukaan yhtenäisin periaattein koko alueella laadukkaasti asukkaita palvellen ja asiakastarpeet huomioon ottaen. Tiedottamista ja sähköisiä palveluja kehitetään. Kokonaisuutena ohjelman vaikutukset ihmisiin ovat positiiviset.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN JA ILMASTOON

	MERKKI	VAIKUTUKSEN KUVAUS LYHYESTI
1. FYYSISEEN ELINYMPÄRISTÖÖN JA VIIHTYVYYTEEN (työ-, asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet esim. melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)		Korkea jätehuoltoon liittymisaste sekä jätteiden vastaanottopisteiden määrään ja laatuun panostaminen vähentää roskaantumista. Jätteenkuljetusliikenne voi vähäisessä määrin lisääntyä, millä voi olla lievä haitallinen vaikutus paikallisesti (melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski). Toisaalta jätteenkuljetukset voivat paikoin vähentyä, kun jätehuolto järjestetään yhteisten keräyspisteiden (kimppojen) kautta, mikä taas tuo mukanaan hyötyä.
2. MAAPERÄÄN, VESISTÖÖN JA LUONNON MONIMUOTOISUUTEEN		Jätteiden, erityisesti saostus- ja umpisäiliölietteiden, omatoimisen käsittelyn ja tyhjennysten seuranta, lisääntyvä tiedottaminen ja epäkohtiin puuttuminen vähentää niistä aiheutuvia haittoja maaperään ja vesistöön. Hyötyjätteiden keräys ja käsittely tehostuvat, jolloin jätteiden sisältämä materiaali saadaan uudelleenkäyttöön. Tämä vähentää tarvetta luonnonvarojen käyttöön ja pienentää tuotannon haitallisia vaikutuksia maaperään ja vesistöihin.
3. ILMASTOON		Jätteenkuljetusten määrä voi kasvaa, millä on lievä kielteinen vaikutus ilmastoon. Jätteenkuljetusten ilmastovaikutusten hillitsemiseksi selvitetään kuitenkin kuljetusten ilmastovaikutusten rajoittamista (esim. biokaasun käyttö polttoaineena), mikä vähentäisi kuljetusten ilmastovaikutuksia.
4. MAISEMAAN, KAUPUNKIKUVAAN, KULTTUURIPERINTÖÖN SEKÄ RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN		Jätehuoltopisteiden siisteyteen panostaminen parantaa kaupunkikuvaa.

JOHTOPÄÄTÖS JA PERUSTELUT:

Jätepoliittisen ohjelman toimenpiteet tähtäävät ympäristövastuulliseen jätehuoltoon. Kun jätteiden syntyä ehkäistään, tuotteet käytetään uudelleen ja jätteet hyödynnetään entistä paremmin, säästetään luonnonvaroja ja vähennetään uusien tuotteiden tuotannosta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Kun jätehuollon toteutumista seurataan entistä kattavammin ja jätehuollon järjestämisestä tiedotetaan, varmistetaan se, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristöhaittoja. Lisääntyvä jätteiden keräys ja kuljetus voi lisätä vähän kuljetusten ympäristövaikutuksia, mutta kokonaisuudessaan ohjelmalla on toteutuessaan merkittävä positiivinen vaikutus ympäristöön.

VAIKUTUKSET KUNNAN TALOUTEEN JA HENKILÖSTÖÖN

	MERKKI	VAIKUTUKSEN KUVAUS LYHYESTI
1. KUNNAN HENKILÖSTÖÖN (asema, määrä, osallistuminen)	0	Ohjelmalla ei ole vaikutusta kunnan henkilöstömäärään tai asemaan, mutta esimerkiksi ekotukihenkilötoiminta tuo henkilöstölle uudenlaisen osallistumisen mahdollisuuden.
2. KUNNAN TALOUTEEN (menoihin, tuloihin, investoinnit, velkaantuminen jne.)	+	Jätteen synnyn ehkäisyyn eli laadukkaisiin ja korjattaviin tuotteisiin panostaminen voi lyhyellä aikajänteellä aiheuttaa kustannuksia, mutta pitkällä aikavälillä hankinnoissa syntyy säästöjä. Käytettyjen tavaroiden uudelleenkäyttö voi tuoda kunnalle pientä taloudellista hyötyä. Ruoka-hävikin vähentäminen voi tuoda kustannussäästöjä. Lisäksi jätteiden tehokkaampi lajittelu voi vaikuttaa vähäisessä määrin kuntien omien kiinteistöjen jätehuoltokustannuksiin.
3. TULOKSELLISUUTEEN JA TUOTTAVUUTEEN	0	

JOHTOPÄÄTÖS JA PERUSTELUT:

Ohjelmalla on vain vähäisessä määrin vaikutusta kunnan henkilöstöön tai talouteen. Jätteiden synnyn ehkäisyyn, uudelleenkäyttöön ja hyödyntämisen tehostamisen tähtäävät toimet voivat tuoda pitkällä aikavälillä kustannussäästöjä.

VAIKUTUKSET YRITYKSIIN

Ohjelma koskee kunnan järjestämisvastuulla olevaa jätehuoltoa, ja ensisijaisesti asumisen jätehuoltoa, joten yritysten jätehuoltoon ohjelmalla on vain vähäiset vaikutukset. Siltä osin kuin vaikutuksia on, niiden voidaan arvioida olevan lievästi positiivisia.

Jätettä tuottavien yritysten osalta toimenpiteeksi on asetettu tiedon pitäminen helposti saatavilla kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvista jätehuoltopalveluista (TSV-palveluista) ja toimivien palvelujen tarjoaminen niitä tarvitseville. Tällä varmistetaan se, että myös yritykset otetaan lainsäädännön mahdollistamissa rajoissa huomioon kunnallisten jätehuoltopalvelujen tarjonnassa. Ohjelmalla on positiivinen vaikutus myös jätealan kuljetuspalveluja tarjoaviin yrityksiin, kun järjestettyyn jätehuoltoon liittyy hyvän tiedotuksen, neuvonnan ja seurannan myötä useampia kiinteistöjä.

Ohjelmalla voi olla lievä positiivinen vaikutus sellaisten yritysten toimintaan, joissa panostetaan jätteen synnyn ehkäisyyn ja tuotteiden uudelleenkäyttöön, jos kunnat saavat huomioitua nämä asiat hankinnoissaan ja muutoin toiminnassaan. Yhteistyön tehostumisella tuottajayhteisöjen suuntaan on positiivinen vaikutus näiden yhteisöjen toimintaan.

LISÄTIETOJA JÄTEPOLIITTISESTA
OHJELMASTA JA SEN SEURANNASTA:

Savo-Pielisen jätelautakunta

puh. 017 185 668

jatelaetakunta@kuopio.fi

www.jatelaetakunta.fi

Stle T.U

Tavoitteet jätehuollon kehittämiselle vuoteen 2022

Jätepoliittisessa ohjelmassa kunnat määrittelevät tavoitteet jätehuollon kehittämiselle alueellaan. Koska jätehuollon toteutus on siirretty alueella 17 kunnan yhteiselle organisaatiolle, on myös jätehuoltopolitiikka määritelty yhteiseksi ohjelmaksi.

Ohjelmassa on asetettu vuoteen 2022 seuraava visio: "Alueella on asukkaiden tarpeita palveleva jätehuolto, jonka avulla edistetään kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua". Visiota tukemaan on asetettu tarkempia tavoitteita, joiden saavuttamiseksi kunnat, kunnallinen jäteyhtiö Jäte-kukko ja Savo-Pielisen jätelautakunta toteuttavat niille vastuutettuja toimenpiteitä.

SAVO-PIELISEN ALUEEN KUNNAT

saap. 22.12.2016

Khall 16.1.2017 § 9

Tuusniemen kunnanhallitus

Oikaisuvaatimus
KH 145 § 8.12.2016

Vaatimus:

Tyytymättömänä Tuusniemen kunnanhallituksen päätökseen 145 § 8.12.2016 koskien Tuusniemen kunnan omistaman maa-alueen myyntiä, vaadin että päätös kumotaan.

Perustelu:

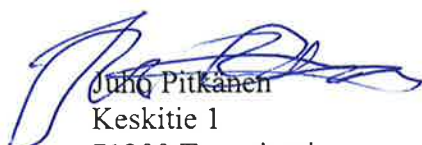
Ottaen huomioon Tuusniemen kunnanvaltuuston 25 § 3.10.2016 määritellyt Tuusniemen kunnan maa-alueiden myynnin periaatteet kunnanhallitus ei ole tässä tapauksessa toimivaltainen elin päättämään maanmyynnistä.

Em. periaatteissa todetaan mm. seuraavasti: ” Mikäli maa-alue ei rajoitu rantaan tai sillä ei ole rakennusoikeutta, alle 10 hehtaarin suuruisia maa-alueita ei laiteta avoimeen tarjouskilpailuun, vaan kunnanhallitus voi myydä alueet harkintansa mukaan noudattaen edellä määriteltyjä periaatteita”.

Kunnanhallituksen päätöksessä 145 § 8.12.2016 myyty maa-alue ei kuitenkaan ole rakennuskiellossa vaan sisältää mm. talousrakennusten rakennusoikeutta.

Yllä esittämilläni perusteilla vaadin kunnanhallitusta kumoamaan 145 § 8.12.2016 tekemänsä päätöksen kunnan ylimmän päätöksentekuelimen Tuusniemen kunnan valtuuston 25 § 3.10.2016 tekemän ohjeistuksen vastaisena.

Tuusniemellä 22.joulukuuta 2016

Juhani Pitkanen
Keskitie 1
71200 Tuusniemi

5ke 1.10